

Asia: VN/7543/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta (siirtovelvoite)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoja hallituksen esitysluonnoksesta, jossa ehdotetaan muutettavaksi sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia (917/2014, SVPL) siten, että lain 227 §:ssä säädetystä siirtovelvoitteesta poistettaisiin verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoavan teleyrityksen sekä yhteisantennijärjestelmän ylläpitäjän velvoite siirtää Yleisradion julkisen palvelun radio-ohjelmistot verkoissaan. Lisäksi esityksessä ehdotetaan pienempiä täydennyksiä ja teknisluonteisia muutoksia lakiin.

Digita Oy (jäljempänä Digita) kiittää lausuntomahdollisuudesta ja lausuu seuraavaa:

Digita kannattaa Yleisradio Oy:n (jäljempänä Yle) televisio- ja radio-ohjelmistoja koskevan siirtovelvoitteen säilyttämistä ennallaan. Ylen ohjelmistoja koskeva siirtovelvoite on tarpeellinen Ylen julkisen palvelun velvoitteen toteuttamiseksi ja perustuslaissa taatun sananvapauden toteuttamiseksi. Siirtovelvoitteen säilyttäminen nykyisellään on tarpeen myös sen varmistamiseksi, että vaaratiedotteet ja muut viranomaistiedotteet tavoittavat kaikki suomalaiset erilaisissa kriisitilanteissa ja poikkeusoloissa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 227 §:ää niin, että verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoavan teleyrityksen ja yhteisantennijärjestelmän ylläpitäjän velvollisuus siirtää verkoissaan Ylen radio-ohjelmistot poistettaisiin. Esitystä perustellaan sillä, että Ylen radiokanavien jakelu kaapeliverkossa rajoittaa kaapelilaajakaistan laadullista kehittämistä erityisesti verkkoliikenteen paluusuunnan osalta. Samaa muutosta ehdotetaan myös yhteisantenniverkkoihin, vaikka samaa teknistä tarvetta ei ole olemassa.

Liikenne- ja viestintäministeriö on tehnyt hyvää työtä siirtovelvoitesääntelyn määräaikaistarkastelua varten ja ansaitsee siitä kiitokset. Esityksen heikkous on kuitenkin se, että muutoksen perusedellytyksiä ja mahdollisia vaikutuksia ei ole selvitetty riittävästi. Muutosesitys on tehty, vaikka kenelläkään ei ole tietoa siitä, kuinka montaa kuluttajaa ehdotus koskee. Tutkittua tietoa kaapeliradion kuuntelijamäärästä ei ole. Esityksen mukaan "muutos voi siten potentiaalisesti vaikuttaa arviolta enimmillään 85 000 – 170 000 kotitalouteen." Tämä tarkoittaa siten jopa satojatuhansia ihmisiä, jotka kuuntelevat kaapeliradiota - ja sitä, että siirtovelvollisuuden säilyttämisen edellytykset ovat edelleen olemassa.

Mikäli Ylen radio-ohjelmistoja koskeva siirtovelvollisuus poistetaan, loppuu näiltä useilta kymmeniltä tuhansilta kotitalouksilta mahdollisuus vastaanottaa Ylen radiokanavien lisäksi myös kaupallisia radiokanavia sekä viranomais- ja vaaratiedotteita kaapeliverkon kautta. Vaihtoehtoisia vastaanottotapoja on olemassa, mutta valitettavasti ne eivät ole kaikkien käytettävissä. Radio-ohjelmien vastaanotto Digitan maanpäällisestä ULA-radioverkosta ei ole mahdollista suuressa osassa kotitalouksia, koska ULA-verkon lähetystehoja ei ole mitoitettu sisävastaanoton mahdollistamiseksi. Juuri tämän vuoksi suurin osa kaupunkien kerros- ja rivitaloasukkaista vastaanottaa radiokanavat kaapeliverkon kautta. Mikäli Ylen radiokanavia koskeva siirtovelvollisuus poistettaisiin, loppuisi näiltä kotitalouksilta samalla myös vaara- ja viranomaistiedotteiden vastaanottomahdollisuus radion kautta.

Katsommekin, että kaapeliradion kuuntelijamäärät tulee selvittää ennen hallituksen esityksen viimeistelyä, jotta varmistetaan muutosehdotuksen oikeudellinen perusta. Sen lisäksi tulisi vakavasti harkita muutoksen voimaantuloajan siirtämistä vähintään vuodella tai parilla eteenpäin. Nykyisessä maailmanpoliittisessa tilanteessa tärkeämpää lienee viranomais- ja vaaratiedotteiden mahdollisen laajan jakelun varmistaminen eikä jakelukanavien aktiivinen supistaminen.

Digita uusii lisäksi kaiken aikaisemmin lausumansa mukaan lukien 25.3.2022 annettu lausunto.

Tuominen Sanna
Digita Oy